

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **L. D.**, zastoupený JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem se sídlem Sádky 2, Prostějov, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 8. 2013, č. j. 41 A 52/2012 - 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Prostějova ze dne 4. 9. 2012, č. j. PVMU 105400/2012 16a, sp. zn. OZZ 3715/2011 Ka, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož skutkovou podstatu měl podle správních orgánů naplnit porušením § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu tím, že mu dne 28. 10. 2011 v 08.02 hod. na pozemní komunikaci na ulici Okružní v Prostějově u ZŠ Dr. H. jako řidiči osobního motorového vozidla Mercedes Benz, X, byla naměřena rychlost jízdy 64 km/h, tj. při zvážení možné odchylky měřicího zařízení 61 km/h, a tím, že dne 18. 12. 2011 ve 12.24 hod. na téže pozemní komunikaci při řízení osobního motorového vozidla Kia Carnival, RZ X, mu byla naměřena rychlost jízdy 71 km/h, tj. při zvážení možné odchylky měřicího zařízení 68 km/h, tedy v obou případech při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h. Žalobci byla podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2500 Kč, a dále podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a § 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích, povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce

odvolání, které žalovaný svým rozhodnutím ze dne 5. 10. 2012, č. j. KÚOK 84900/2012, sp. zn. KÚOK/83455/2012/ODSH-SD/7273, dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zamítl a rozhodnutí Magistrátu města Prostějova potvrdil.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 7. 8. 2013, č. j. 41 A 52/2012 - 32, zamítl.

Krajský soud se ve svém rozsudku neztotožnil s tvrzením žalobce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného z důvodu absence označení i hodnocení důkazů. Z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je totiž zřejmé, z jakých důkazů vycházely i jak je hodnotily. Správní orgány vzaly za primární důkaz o spáchání přestupku žalobcem především policejní fotodokumentaci o přestupku obsahující snímky z radarového rychloměru s naměřenými hodnotami rychlosti jízdy předmětných vozidel, přičemž se dle krajského soudu jednalo o „neodkladné a neopakovatelné důkazy“, jimiž byla určena konkrétní rychlost jízdy předmětných vozidel v obci, kde je povolena nejvyšší rychlost jízdy 50 km/h. Tyto důkazy byly hodnoceny ve vzájemné souvislosti s ostatními podklady pořízenými Policií České republiky, tj. s oběma oznámeními přestupku, která byla sepsána na místě, a s úředními záznamy zasahujících policistů dokumentujícími stav a okolnosti, za kterých k přestupku došlo. Tyto podklady prokazovaly dobu, místo a protiprávní jednání žalobce zakládající odpovědnost za přestupek a samotnou osobu žalobce jako pachatele přestupku. Při zohlednění těchto skutečností nebylo krajskému soudu zřejmé, v čem žalobce spatřoval zbavení svého práva na účinný opravný prostředek.

K výtce, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nevypořádal s námitkou týkající se navrhovaného důkazu výsledkem policisty, který vydal rozkaz ke konání měření, uvedl krajský soud, že daný návrh žalobce uplatnil v průběhu ústního jednání před správním orgánem prvního stupně, který se s tímto návrhem vypořádal ve svém rozhodnutí, když uvedl, že provádění dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích je zcela v kompetenci policie a statistika nehodovosti v daném úseku není pro posouzení přestupku relevantní. V průběhu odvolacího řízení tento důkaz žalobcem opakovaně navržen nebyl, nelze tedy žalovanému přičítat k tíži, pokud se předmětným návrhem v odvolacím řízení již nezabýval.

Pokud se jedná o námitku, podle níž ve spise není žádný zákonný důkaz o tom, že v době měření řídil daná vozidla žalobce, konstatoval krajský soud, že tato skutečnost prokazatelně vyplývá z obou oznámení přestupku sepsaných na místě. Žalobce navíc nikdy v průběhu řízení netvrdil, že by tato vozidla řídila jiná osoba než on sám, a skutečnost, že daná vozidla řídil, ostatně nezpochybňuje ani v podané žalobě.

K námitce nenaplnění materiální stránky spáchaného přestupku uvedl krajský soud, s odkazem na § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, že souhlasí s žalobcem, že pro trestnost jednání vykazujícího formální znaky přestupku je třeba, aby došlo také k naplnění jeho materiální stránky. V tomto směru krajský soud poukázal i na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Přitom se však krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, že ke spáchání přestupku došlo uvnitř obce, na místě s obytnými domy. Žalobce sice tvrdil, že v daném místě měření rychlosti se jedná o obchvat města zcela za městskou zástavbou, kde se nemohou vyskytovat chodci, a že komunikace je z jedné strany lemována polem a z druhé strany neprostupným stromořadím, ovšem krajský soud s ohledem na zmíněnou judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že tyto žalobcem tvrzené okolnosti případu nejsou natolik výjimečné, aby byly způsobilé snížit stupeň společenské nebezpečnosti činu pod míru naplnění materiálního znaku přestupku. V tomto kontextu krajský soud dodal, že žalobcem navržený výslech svědka – policisty, který nařídil měření rychlosti, je pro předmětné správní řízení irrelevantní. V daném případě nebylo možné výkon pravomoci Policie České republiky hodnotit jako nepřiměřený

pokračování

či svěřenou pravomoc překračující, nelze jej tedy považovat za projev svévole či excesivní vybočení z mezí daných ústavním pořádkem.

Krajský soud byl rovněž toho názoru, že na základě provedených důkazů byl v řízení zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a správní orgán tak nebyl povinen doplňovat dokazování o žalobcem rovněž navrhovaný výslech zasahujících policistů. Na věci nic nezměnil ani odkaz žalobce na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2007, č. j. 1 As 16/2007 – 106, dostupný na www.nssoud.cz, neboť v nynější věci se dokazování neopíralo pouze o úřední záznamy; stěžejním podkladem pro kvalifikaci jednání žalobce jako přestupku byly snímky z radarového rychloměru. V této souvislosti krajský soud dodal, že pokud žalobce navrhne správnímu orgánu provedení důkazu (výslech zasahujících policistů), musí být z tohoto návrhu na dokazování zřejmé, k prokázání jakých skutečností je důkaz navrhován. Tato podmínka však nebyla žalobcem v daném případě naplněna, a proto nelze správním orgánům přičítat k tíži, že výslech zasahujících policistů nebyl proveden.

K námitce žalobce, že správní orgány komunikovaly se žalobcem výhradně prostřednictvím konečných rozhodnutí, konstatoval krajský soud, že žalobce neuvedl, jak konkrétně se tento postup správních orgánů projevil v jeho právní sféře, tedy k porušení jakých jeho veřejných subjektivních práv mělo tímto postupem dojít.

Žalobce také namítal, že ve správním spise chybí zjištění, zda policisté postupovali při měření v souladu s návodem k obsluze radarového zařízení. K tomu krajský soud uvedl, že nezpochybňuje, že dodržování návodu k obsluze přístroje může mít vliv na přesnost měření rychlosti, žalobce však ani v průběhu správního řízení ani v žalobě neuvedl žádné konkrétní nedostatky, kterých se měli policisté při měření dopustit, přičemž navíc ani nezpochybňuje radarovým rychloměrem naměřené hodnoty rychlosti vozidla.

Pokud žalobce v řízení před soudem namítal, že postupem správních orgánů došlo k porušení mnoha zásad správního řádu, činil tak dle krajského soudu pouze odkazem na ustanovení správního řádu s velmi obecným popisem jednotlivých nezákonností, k nimž mělo v průběhu správního řízení dojít, přičemž v žalobě absentuje popis konkrétních skutkových dějů daného případu. S takto obecně vymezeným žalobním bodem se tedy podle krajského soudu nelze vypořádat, neboť žalobce dostatečně neupřesnil, v jakých mezích se má soud v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí pohybovat.

Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž uvedl, že ji opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel v prvé řadě poukázal na to, že při ústním jednání dne 4. 9. 2012 bylo správním orgánem prvního stupně dokazování ukončeno, ačkoli stěžovatel poté ještě navrhl doplnění dokazování; vyjádření stěžovatele k podkladům rozhodnutí tak bylo s ohledem na jeho důkazní návrhy předčasné. Ačkoli to stěžovatel mohl očekávat, nebyl seznámen s reakcí na dané důkazní návrhy; stěžovatel též očekával, že bude moci uplatnit své právo dle § 36 odst. 3 správního řádu a reagovat na postup správního orgánu. Místo toho bylo již týž den rozhodnuto o vině stěžovatele. Navíc se tak stalo bez faktického dokazování, posouzení materiální stránky přestupku apod. Tento postup ztížil i možnost stěžovatele brojit proti rozhodnutí v prvním stupni odvoláním, neboť si stěžovatel musel jeho základní náležitosti domýšlet sám. I proto se odvolání neslo v obecné rovině; to však nelze klást k tíži stěžovatele, ale je to důsledek nepřezkoumatelného rozhodnutí v prvním stupni. Ani odvolací orgán poté nevyvinul očekávatelnou snahu po zvýšené součinnosti. Stěžovatel poté obdržel rozhodnutí, které

již naplňovalo zákonné požadavky, avšak nemohl se se závěry řízení seznámit tak, aby se k nim ještě před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit.

Dle stěžovatele taktéž nedošlo k naplnění podmínek, za nichž může obviněný z přestupku efektivně využít svých práv vyplývajících mj. z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) či čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Zde stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009 – 66, www.nssoud.cz.

Stěžovatel dále argumentoval tím, že i krajský soud naznal nedostatky rozhodnutí prvního stupně spočívající v chybějícím dokazování, hodnocení důkazů a posouzení naplnění materiální stránky přestupku. Tyto nedostatky byly dle krajského soudu odstraněny žalovaným v odvolacím řízení. S tím však stěžovatel nesouhlasí, neboť daný postup jej zbavil možnosti efektivně brojit proti výsledkům správního řízení a vyjádřit se k tomu, co mu bylo kladeno za vinu; první příležitost rozporovat závěry správního orgánu tak dostal vlastně až v řízení o žalobě. Obdobně stěžovatel neměl možnost se vyjádřit k příslušným důkazům; stěžovatel v tomto směru popírá, že by ke spáchání přestupku došlo uvnitř obce s obytnými domy a chodníky, což bylo jádrem argumentace správních orgánů o naplnění materiální stránky přestupku. Pro tvrzení žalovaného o tom, že k přestupku došlo uvnitř obce s obytnými domy a chodníky, nadto nejsou ve správním spise žádné důkazy. Tyto skutečnosti, které krajský soud dostatečně nezohlednil, namítal stěžovatel již v žalobě.

Správní orgán prvního stupně navíc pro nadbytečnost odmítl stěžovatelem požadovaný výslech zasahujících policistů. Otázku, co chtěl stěžovatel tímto důkazním návrhem prokázat, si položil až žalovaný. Pro její patřičné zodpovězení by ovšem potřeboval součinnost stěžovatele. K tomu však nedošlo a v důsledku zneužití svého nadřazeného postavení v řízení žalovaný přičetl k tíži stěžovatele neodůvodnění jeho důkazního návrhu. Potřeba řádného umožnění prokázání rozhodných skutečností platí dle judikatury Nejvyššího správního soudu i v daňovém řízení (např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 2 Afs 24/2007 – 119, publikovaný pod č. 1572/2008 Sb. NSS). O to více by pak tato zásada měla platit v řízení, které je plně ovládáno zásadou vyšetřovací.

Dle stěžovatele žalovaný rezignoval na svou povinnost vyjasnit si v dialogu se stěžovatelem skutečnosti důležité pro řízení. Povinnost opatřit si potřebné informace ohledně důkazního návrhu účastníka řízení stíhá správní orgán. Proto nelze souhlasit s názorem krajského soudu, že správní orgán je povinen se zabývat důkazním návrhem účastníka řízení pouze tehdy, pokud je uvedeno, jaké skutečnosti jím mají být prokázány. Přístup správních orgánů tak byl nezákonný a formalistický.

Závěrem stěžovatel dodává, že k zaznamenání jednání, které je mu kladeno za vinu, došlo v obou případech v úseku, který je Policií ČR s oblibou využíván k naplnění povinností jednotlivých policistů, a to konkrétně naplnění kvóty pokut za dobu služby. K tomu je vhodné právě místo na kraji města a mimo zástavbu, se zanedbatelnou pravděpodobností dopravních nehod, kde účastníci silničního provozu nejvyšší dovolenou rychlost překračují pravidelně. Stěžovatel měl v úmyslu v rámci správního řízení prokázat, že zde uskutečňovaná měření představují zneužití pravomocí Policie ČR, což mohlo mít vliv na zákonnost a přiměřenost správního trestání. Z důvodu hrubých porušení zákona ze strany správních orgánů mu to však bylo znemožněno.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v první řadě namítal, že postupem správního orgánu prvního stupně došlo k porušení jeho práva dle § 36 odst. 3 správního řádu, dle něhož „[n]estaví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se ke podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se ke podkladům rozhodnutí vzdal“. Dané právo mu mělo být umožněno uplatnit po té, co měl být seznámen s reakcí správního orgánu na jeho důkazní návrhy, resp. po zamítnutí těchto návrhů.

K věci je nutno v první řadě poznamenat, že uvedenou námitku stěžovatel nejenže neuplatnil v odvolacím řízení, ale zejména se tak nestalo v řízení před krajským soudem, neboť v žalobě se stěžovatel v daném ohledu pouze v obecné rovině zmínil o překvapivém postupu správního orgánu prvního stupně. Danou námitku je tedy třeba hodnotit jako nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., tedy jako takovou, kterou stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. I pokud by se však nejednalo o nepřipustnou námitku, musel by ji Nejvyšší správní soud hodnotit jako nedůvodnou.

Jak vyplývá z protokolu o ústním jednání ze dne 4. 9. 2012, sp. zn. OoZ2 3715/2011 Ka, č. j. PVMU 105184/2012 16a, zúčastnil se stěžovatel předmětného dne společně se svým právním zástupcem ústního jednání před správním orgánem prvního stupně, přičemž po poučení stěžovatele (jakožto obviněného z přestupku) uvedl jeho právní zástupce, že se k věci vyjádří až poté, co se seznámí se spisovým materiálem. Následně byly provedeny příslušné listinné důkazy. Na to reagoval právní zástupce stěžovatele tak, že po seznámení se se spisem navrhl výslech svědků – policistů, kteří prováděli měření rychlosti. S ohledem na naplnění požadavku společenské nebezpečnosti přestupku navrhl předložení statistiky nehodovosti v daném místě a případně také výslech policisty, který měření v daném úseku nařídil; tyto návrhy odůvodnil tím, že přestupek byl spáchán ve dnech pracovního klidu a na místě byl takřka nulový provoz. Správní orgán prvního stupně nato vydal své rozhodnutí, v němž dané důkazní návrhy odmítl pro nadbytečnost.

Ve věci je možné vyjít z judikatury správních soudů. Z právní věty k rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 – 243, publikované pod č. 2073/2010 Sb. NSS, se podává, že není samo o sobě porušením § 36 odst. 3 správního řádu, „pokud správní orgán souběžně s oznámením o zahájení správního řízení stanoví jednak lhůtu, ve které lze navrhovat důkazy a činit jiné návrhy, a rovněž následnou lhůtu, ve které se účastníci mohou vyjádřit ke podkladům rozhodnutí. Vždy je třeba zkoumat, zda poté, kdy účastník v souladu s poučením postupoval, byl správní spis následně doplňován či nikoli, a zda tak účastník měl faktickou možnost se s úplným správním spisem seznámit“. Nejvyšší správní soud v témže rozsudku uvedl, že pokud „správní orgán naznal, že stávající obsah správního spisu mu umožňuje ve věci rozhodnout, pak případná námitka, že tomu tak nebylo, směřuje proti věcné správnosti napadeného rozhodnutí, nikoli proti tomu, že žalobce nebyl seznámen s jeho podklady“. V rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 62 Ca 1/2007 – 153, publikovaném pod č. 2077/2010 Sb. NSS, dospěl Krajský soud v Brně k závěru, že správní orgán nemá povinnost seznamovat účastníka správního řízení se závěry, k nimž na základě hodnocení podkladů, s nimiž účastníka řízení seznamuje, ve svém rozhodnutí teprve dospěje.

Ve světle citované judikatury dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že předmětný postup správního orgánu prvního stupně nelze hodnotit jako vadu řízení před správním orgánem, která by mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé a pro niž by měl tedy krajský soud povinnost, pokud by ovšem byla taková vada řádně vytýkána, žalobou napadené rozhodnutí zrušit [§ 76 odst. 1 písm. c) a § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Je zřejmé, že v předmětné věci bylo stěžovateli umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; jelikož spis nebyl následně, na základě důkazních návrhů stěžovatele (ani nijak jinak) doplňován, nebyl stěžovatel opětovně vyzván k seznámení se s jeho obsahem. Závěry, k nimž správní orgán prvního stupně dospěl na základě hodnocení podkladů, s nimiž stěžovatele seznámil, správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí, a to včetně vyhodnocení důkazních návrhů stěžovatele jakožto nadbytečných. Z protokolu o ústním jednání pak nikterak nelyne, že by jednání bylo skončeno s tím, že správní orgán zvaží další postup v řízení, jak stěžovatel poprvé tvrdí až v kasační stížnosti.

Ve věci se rovněž nejednalo o tzv. opomenuté důkazy, jak stěžovatel dále namítal, neboť správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí přezkoumatelně uvedl, z jakého důvodu důkazním návrhům stěžovatele nevyhověl; jinou věcí je obsahová správnost tohoto závěru, potažmo relevance důvodů, o které se opírá (viz níže).

Magistrát města Prostějova ve svém rozhodnutí odmítl doplnění dokazování výsledkem policistů, kteří prováděli měření, z toho důvodu, že by takový výsledek nepřinesl žádné nové poznatky, a provedení dalších navrhovaných důkazů proto, že měření rychlosti na předmětném úseku je jakožto součást dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích v kompetenci Policie ČR a že statistika nehodovosti v daném úseku je irelevantní. Správní orgán prvního stupně tak učinil v kontextu výlučně formálního pojetí přestupků, přičemž o naplnění formálních znaků daného přestupku neměl žádné pochyby.

Nesprávný názor správního orgánu prvního stupně týkající se výlučně formálního pojetí přestupků korigoval ve svém rozhodnutí žalovaný, a to s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011 – 52, www.nssoud.cz, dle něhož je třeba v každém konkrétním případě zkoumat i naplnění materiálního znaku přestupku, tedy zda jednání pachatele přestupku porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (viz § 2 odst. 1 zákona o přestupcích).

S ohledem na obsah odvolání proti rozhodnutí prvního stupně pak není zřejmé, proč se stěžovatel domnívá, že mu postupem správních orgánů byla „podstatně snížena možnost brojit odvoláním proti rozhodnutí“, resp. jak mu bylo znemožněno efektivně bránit svá práva. Z odvolání stěžovatele je zřejmé, že si byl velmi dobře vědom toho, proti jakým závěrům správního orgánu prvního stupně se dovolává ochrany u nadřízeného správního orgánu, což nasvědčuje i tomu, že toto rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné, ale spíše částečně nesprávné z obsahového hlediska. To se týká zejména odvolacích námitek stěžovatele o tom, že v jeho případě nebyl naplněn materiální znak přestupku, či o tom, že měly být provedeny důkazy (výsledky policistů, kteří prováděli měření). Stěžovatel ovšem skutečně neupřesnil, k čemu by takové výsledky policistů, kteří prováděli daná měření, měly vést. Za podstatnou přitom Nejvyšší správní soud považuje i skutečnost, že stěžovatel byl již v podstatě od počátku správního řízení zastoupen advokátem, což mělo vliv i na rozsah poučovací povinnosti správních orgánů ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu. Pokud jde o případný výsledek policisty, který měření nařídil, tento důkaz již stěžovatel v odvolání nenavrhoval, a tudíž nelze, jak uvedl již krajský soud, při zohlednění dále uvedeného, žalovanému vytýkat, že se tímto důkazním návrhem ve svém rozhodnutí již nezabýval.

Rovněž tvrzení stěžovatele o „nemožnosti navrhnout důkazní prostředky“ se nejvíce důvodným. Stěžovatel měl možnost navrhnout provedení jím požadovaných důkazů a také tak,

pokračování

jak vyplývá z již uvedeného, učinil. Stěžovatel tak brojí spíše proti tomu, že dané důkazy nebyly provedeny. V dané souvislosti je tak třeba se zabývat otázkou, zda žalovaný „nadřazené postavení v řízení úmyslně zneužil tak, že stěžovateli přičetl k tíži neodůvodnění jeho návrhu“, resp. si v „dialogu“ se stěžovatelem neujasní, k prokázání jakých skutečností je provedení jednotlivých důkazů navrhováno.

Ani v tomto směru však neshledává Nejvyšší správní soud námitky stěžovatele důvodnými. Zdejší soud souhlasí se stěžovatelem, že přestupkové řízení, jakožto řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost v podobě sankce za přestupek, je ovládáno zásadou vyšetřovací, a je si vědom své konstantní judikatury, dle které je třeba v přestupkovém řízení klást zvýšené nároky na rozsah a způsob zjišťování podkladů rozhodnutí a v jejich světle vykládat obecná ustanovení správního řádu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, č. j. 1 As 44/2009 – 101, www.nssoud.cz).

V daném ohledu je třeba zmínit zejména § 3 správního řádu, dle něhož „[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2“ správního řádu. Významným je § 50 odst. 3 správního řádu, který stanoví, že „[s]právní orgán je povinen zjišťovat všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena“.

Na druhou stranu nelze opomenout, že § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, a tedy i zásadu materiální pravdy a zásadu vyšetřovací v rámci správního řízení, je třeba vykládat s ohledem na požadavek procesní ekonomie, přičemž řízení by mělo být vedeno co nejúčelněji, nejrychleji a nejlevněji. S tím úzce souvisí také potřeba brát ohled na znění citovaného § 3 správního řádu, dle něhož musí být zjištěn stav věci, o němž nejsou „důvodné pochybnosti“.

V předmětné věci nemohl mít dle názoru Nejvyššího správního soudu žalovaný důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. Skutkový stav spočívající v tom, že stěžovatel v obou případech překročil nejvyšší dovolenou rychlost, zachycený mj. na výstupech z měřících zařízení ze dne 28. 10. 2011 a ze dne 18. 12. 2011 se snímky vozidla a se záznamy rychlosti, stěžovatel ve správním řízení nezpochybňoval (učinil tak pouze v žalobě, kde nadnesl možnost, že vozidlo v rozhodnou dobu mohl řídit i někdo jiný; tuto námitku již v kasační stížnosti nevznesl). V tomto směru, za neexistence důvodných pochybností o naplnění skutkové podstaty přestupku, ob stojí závěr žalovaného, který se ztotožnil se správním orgánem prvního stupně v tom ohledu, že dokazování nebylo třeba doplňovat o výslechy zasahujících policistů.

Nejvyšší správní soud k uvedenému dodává, že o naplnění formální stránky přestupku nebylo pochyb a, jak již bylo řečeno, daný závěr vlastně nezpochybňuje ani stěžovatel. Co se týká naplnění materiálního znaku přestupku, ani o něm není pochyb a výslechy zasahujících policistů, příp. policisty, který měření nařídil, či provedení důkazu statistikou nehodovosti v daném místě by nemohly vést k jeho vyloučení. Jak již totiž zmínil žalovaný, stěžovatel se dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4. zákona o silničním provozu, tedy v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h; stěžovatel přitom překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci o 11, resp. o 18 km/h, tedy v obou případech o více než 50 % z rozsahu vymezeného předmětnou skutkovou podstatou. V tomto směru je pak třeba odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, publikovaný pod č. 2011/2010 Sb. NSS, dle něhož lze „obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty

přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo obrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek. (...) Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka“. Zároveň zdejší soud, obdobně jako krajský soud, odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012 – 23, dostupný na www.nssoud.cz, dle něhož „je zcela zřejmé, že čím bude vyšší typová společenská nebezpečnost určitého přestupku, tím výraznější (výjimečnější) musejí být okolnosti, které by případně způsobily oslabení materiální stránky natolik, že by určité jednání nemohlo být vůbec kvalifikováno jako přestupek“. Příslušná judikatura zdejšího soudu tedy pojímá předmětné „významné okolnosti“, které by snížily nebezpečnost daného protiprávního jednání natolik, že by nemohlo být z materiálního hlediska považováno za přestupek, poměrně restriktivně. Při zohlednění značného rozsahu překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obou případech je třeba dospět k závěru, že stěžovatel neuvedl ve správním ani v následném soudním řízení natolik významné okolnosti, které by ve smyslu citované judikatury vylučovaly naplnění materiálního znaku přestupku (zmnínil pouze malý provoz na daném místě v rozhodnou dobu a dále tvrdil, že k dané komunikaci nepřiléhá obytná zástavba z jedné strany vůbec a z druhé strany je oddělena pásem stromů). Vzhledem k tomu, že nejvyšší dovolená rychlost jízdy byla, jak již bylo vzpomenuto, překročena poměrně výrazně, nejednalo se i přes uvedené skutečnosti o nikterak hraniční případ, na který míří citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu.

V uvedeném kontextu neobstojí ani tvrzení stěžovatele o tom, že by ve správním spise, i v souvislosti s argumentem o (ne)naplnění materiální stránky přestupku, chyběly důkazy o tom, že k přestupku došlo uvnitř obce v místě s obytnými domy a chodníkem. Z opakovaně zmiňovaných snímků z měřicího zařízení vyplývá, že v nevelké vzdálenosti od místa překročení nejvyšší dovolené rychlosti se nachází obytná zástavba, byť by i přiléhala jen z jedné strany dané ulice a byla oddělena zeleným pásem, jak uváděl stěžovatel. Nelze proto tvrdit, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.

Ze shora uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud rovněž domnívá, že nedošlo k namítanému porušení práv stěžovatele vyplývajících z čl. 38 odst. 2 Listiny a čl. 6 Úmluvy.

Pro úplnost zdejší soud dodává, že ve svém rozsudku ze dne 21. 6. 2007, č. j. 1 As 16/2007 – 106, www.nssoud.cz, skutečně akcentoval důležitost svědecké výpovědi jakožto důkazního prostředku v rámci správního řízení: panují-li o skutkové stránce věci pochybnosti a je-li přitom možné ve věci odstranění těchto nejasností vyslechnout svědky, nemůže dokazování spočívat pouze v provedených úředních záznamech. Od těchto závěrů, stejně tak jako od obdobných závěrů obsažených kupř. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 11/2007 – 70, www.nssoud.cz, není důvod se jakkoli odchýlovat. Jak však bylo již krajským soudem uvedeno, v nynějším skutkově jednoznačném případě se dokazování neopíralo pouze o úřední záznamy, což představuje důležitý rozdíl oproti případu řešenému pod sp. zn. 1 As 16/2007. Nejvyšší správní soud ovšem zdůrazňuje, že tím nijak nesnižuje nároky kladené na správní orgány v rámci dokazování vyplývající z jeho judikatury, pouze nynější případ hodnotí v kontextu jeho individuálních okolností.

Ve věci není přílehlavý ani stěžovatelův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 2 Afs 24/2007 – 119, publikovaný pod č. 1572/2008 Sb. NSS. Především nelze mechanicky přenášet závěry týkající se daňového řízení, v němž břemeno důkazní plně stihá

pokračování

daňový subjekt, na řízení přestupkové, a navíc stěžovatel nebyl v předmětné věci zkrácen na svém právu prokázat rozhodné skutečnosti, avšak důkazy, které navrhoval, nemohly vést k jím tvrzenému závěru o tom, že jeho jednání nelze hodnotit jako přestupek.

Konečně pokud stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že měl v rámci správního řízení v úmyslu prokázat, že měření rychlosti uskutečňovaná na inkriminovaném místě představují zneužití pravomoci Policie ČR, což mohlo mít vliv na zákonnost a přiměřenost správního trestání, je třeba zmínit, že tento svůj úmysl ve správním řízení nijak konkrétně nevyjevil. Nejvyšší správní soud je s odkazem na již uvedené přesvědčen, že příležitost k tomu přitom stěžovatel (nejpozději v odvolání) měl. Nelze tak osvědčit důvodnost tvrzení, že mu daná možnost byla z důvodu hrubých porušení zákona ze strany správních orgánů odeprána. Za absence důvodných pochybností o naplnění materiální i formální stránky přestupku neměly správní orgány povinnost za stěžovatele domýšlet možnost zneužití pravomoci Policie ČR. Ve zbytku Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek krajského soudu, v němž krajský soud uvedl, že zákon o silničním provozu, který Policii ČR svěřuje výkon dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích, volbu místa, kde je Policie ČR oprávněna tento dohled vykonávat, nijak neomezuje. Již krajský soud přitom poukázal na to, že přestupek nebyl spáchán v místě, které by se nacházelo zcela mimo obytnou zástavbu, jak by se mohlo zdát z argumentace stěžovatele, a i proto nelze způsob výkonu pravomoci Policie ČR hodnotit jako nepřiměřený či excesivní ve smyslu judikatury Ústavního soudu (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08). Relevantní skutečnosti svědčící o zneužití dané pravomoci tak stěžovatel neuvedl a ani se ve věci reálně, *prima facie*, nenabízely.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že mu v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. června 2015

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu